

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 5 februari 1916 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion med förslag att portot för alla av postverket inom riket befordrade slutna brev och kortbrev, vilkas vikt ej överstiger 20 gram, må bestämmas till 10 öre.

(1:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Ollas A. Ericsson, Oskar Eklund, Lyckholm, Antonsson, Bäckström, K. A. Nilson, frih. Palmstierna, Jespersion, Röing, Sandler, Jeansson i Kalmar, Rune, Källman, Jonsson i Hökhult, Knaust, Forssman och Johansson i Uppmälby.

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 42, har herr *Olofsson* i Digernäs hemställt,

»att riksdagen ville besluta sådan ändring i posttaxan att alla slutna brev eller kortbrev, som behandlas av postverket för inrikes postbefordran, skola beläggas med 10 öres porto för vikt ej över 20 gram, och att detta må bli va gällande från och med den 1 januari 1917 eller något senare, om vederbörande utskott finner praktiska skäl tala därför.»

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Motionären stöder sitt förslag på den förmenta orättvisan däruti, att befolkningen å landsbygden med dess i jämförelse med städernas mindre utvecklade postförbindelser har att erlagga högre postportoavgifter än de lokala porton, varav de tätare bebyggda samhällena draga fördel. *Utskottet.*

När lokalportot satts lägre än riksportot, har detta säkerligen berott på, att kostnaderna för lokalbefordran beräknats vara lägre än för befordran olika orter emellan. Första förutsättningen för en ändring härutinnan torde vara att det kan visas, att den angivna förutsättningen är oriktig. Detta har motionären emellertid icke ens påstått.

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 7 saml. 1 häft. (Nr 1).

Utskottet har velat ytterligare framhålla, att en höjning överhuvud av en gång fastställda befordringsavgifter måste grunda sig på synnerligen starka skäl. Såsom affärsdrivande verk har postverket att tillgodose två intressen, dels allmänhetens betjänande, dels det finansiella statsintresset. Vid överbägande av förslag till höjda postbefordringsavgifter måste de skäl, som med hänsyn till dessa skilda och mot varandra stridiga intressen kunna andragas, vägas mot varandra. Man torde då kunna fastslå, att en höjning överhuvud av en postbefordringsavgift bör förut-sätta bland annat, å ena sidan att en motsvarande ökad inkomst för statsverket kan med säkerhet beräknas inflyta, och å andra sidan att den korresponderande allmänhetens berättigade intressen icke åsidosättas.

Erfarenheten torde visa, att nedsättning av portoavgifter städse medför ökad posttrafik. Det lär då kunna med skäl befaras, att en väsentligt ökad portoavgift i enlighet med motionärens förslag komme att medföra en motsatt verkan, allrahelst många större korrespondenter hava möjlighet att genom anlåtande av egen betjäning i viss utsträckning göra sig oberoende av postbefordran. Att den ifrågasatta ändringen skulle ur statsfinansiell synpunkt medföra önskvärt resultat, torde sålunda icke kunna anses i någon mån säkerställt.

Ur synpunkten av allmänhetens intresse må anföras, att utvecklingen går i riktningen av nedsättning av portoavgifterna, så långt affärsmässiga och statsfinansiella hänsyn medgiva. För en i direkt motsats till denna tendens gående åtgärd att höja ett visst porto borde sålunda synnerligen talande skäl vara förebragta. Sådana skäl hava emellertid icke av motionären anförts. Utskottet har sålunda funnit motionärens förslag icke heller ur de synpunkter, som nu anlagts på frågans bedömande, kunna förordas.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Olofssons i Digernäs förevarande motion, II: 42, med förslag att portot för alla av postverket inom riket befordrade slutna brev och kortbrev, vilkas vikt ej överstiger 20 gram, må bestämmas till 10 öre, icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 februari 1916.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.